

привертають увагу такі явища, як віртуальна економіка, фетишизація фінансових операцій, тіньова економіка.

З метою виживання фінансові посередники створюють нову якість фінансових послуг. Завдання вчених-викладачів — довести до відома студентам про новачки на фінансовому ринку.

Крім того, студенти повинні знати, що паралельно з формуванням власних фінансових посередників на національному ринку стверджуються й іноземні компанії. Знання світового досвіду особливостей розвитку інститутів небанківського фінансового посередництва позитивно впливатиме на формування нового уявлення про функціонування фінансового ринку та інших сегментів ринку. Слід зазначити, що розвиток ринку небанківських фінансових послуг вимагає наукової аргументації напрямків державного регулювання фінансового посередництва та його адаптацію до глобалізаційного середовища. Сьогодні це завдання складає стратегічний напрям розвитку фінансових послуг в країнах з перехідною економікою.

Ринок фінансових послуг є досить новим та потужним явищем, роль якого постійно зростає, а значить вступає в суперечність з іншими секторами економіки. Тому при викладанні економічних дисциплін необхідно володіти повною інформацією щодо основних тенденцій розвитку інновацій на фінансовому ринку. Адже економічний розвиток неможливий без подолання відсталості фінансової системи, коли у світі відбувається гостра конкурентна боротьба за кожен одиницю фінансового активу. Посилення ролі фінансового сектору економіки, його віртуальність та фетишизація потребує не тільки його глибокого усвідомлення, а й узагальнення та впровадження основних висновків в навчальний процес.

М. М. Коцупатрий, канд. екон. наук, проф.,
Трохименко Л. М., Царьов М. С., канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК

ТЕСТОВИЙ ФОРМАТ ЕКСПРЕС-КОНТРОЛЮ НАВЧАННЯ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Необхідність інтенсифікації навчального процесу висуває потребу підвищення ефективності використання аудиторного часу, тому його заощадження набуває особливого значення. Цього вимагають суттєві зміни в традиційній системі вищої освіти, зокрема «Поло-

ження про організацію самостійної та індивідуально-консультативної роботи» (ухвала Вченої ради університету від 01.12.05). За роки останні кафедрою обліку, аналізу та аудиту в АПК накопичено достатній досвід з упровадження інноваційних технологій у системі навчання і контролю знань з дисциплін «Бухгалтерський облік» та «Інформаційні системи в обліку, аналізі та контролі». Удосконалюючи цю систему в напрямку адаптування її до вимог вищевказаної ухвали Вченої ради, кафедра пропонує нову, більш досконалу, оптимально прискорену технологію **експрес-контролю** знань, яка може бути використана не лише на заняттях з бухгалтерського обліку, але й з усіх інших дисциплін.

Експрес-контроль передбачається проводити на початку практичного або лабораторного заняття у вигляді опитування студентів на предмет перевірки їх готовності до виконання завдань за відповідною темою. Традиційна форма перевірки знань студентів (опитування) малоефективна, оскільки витрачається багато часу і кількість опитаних незначна — не перевищує 4—5 студентів за одне заняття. Через застосування **ТЕСТОВОГО формату** контролю знань реально можливо здійснити **інтенсифікацію** процесу **експрес-контролю**, надати йому більшої оперативності та об'єктивності результатів оцінювання знань, максимального (100-відсоткового) охоплення аудиторії опитуванням, заощадження аудиторного часу (на його проведення витрачається не більше як 10 хвилин). Запропонований **Тестовий формат** експрес-контролю передбачається реалізовувати за двома можливими технологіями — комп'ютерною (повністю автоматизованою) і традиційною (ручною) з використанням елементів інтенсифікації процесу контролю — шаблонних і макетних карток.

За **комп'ютерною технологією** експрес-контроль здійснюється в мережі комп'ютерного класу, одночасно для цілої академічної групи. Кожний студент самостійно на своєму робочому місці (персональному комп'ютері) виконує контрольне тестування, оцінка результатів якого здійснюється в автоматизованому режимі. **Експрес-контрольне** тестування виконується за принципом — **ЗАПИТАННЯ — ВІДПОВІДЬ** у діалоговому режимі у форматі відповідної структури екранної форми.

Для підвищення рівня самостійності та індивідуалізації тестування послідовність **Запитань** для кожного студента різна. Це досягається в автоматизованому режимі програмними засобами через функцію **RUND** — «Випадкові числа».

Оскільки сучасний рівень наявності комп'ютерної техніки на ФЕАПК забезпечує можливість одночасної роботи на автомати-

зованому робочому місці лише половини академічної групи, то решта студентів у цей час можуть виконувати тренувальні вправи в ручному режимі.

При потребі експрес-контроль за традиційною (ручною) технологією можна здійснювати одночасно і для цілої академічної групи. Форма тестового завдання являє собою **Тестовий бланк** певної структури і змісту, на одній стороні якого розміщено весь перелік **Запитань** і альтернативних **Відповідей** до конкретної теми з даної дисципліни. З метою підсилення складової індивідуалізації тестування по кожній темі формується кілька варіантів завдань.

Експрес-контроль за темою: <i>Облік праці і заробітної плати</i>		Дата _____
Студент <u>Василенко</u> курс <u>3</u> група <u>1</u>		
Запитання	Відповідь	
15. Яким бухгалтерським записом оформляється операція «Нараховано оплату чергової відпустки виробничому персоналу»?	1. Д-т 651 — К-т 661	
	2. Д-т 471 — К-т 661	
	3. Д-т 652 — К-т 661	
	4. Д-т 911 — К-т 661	
	5.	
Результати контролю: Всього питань <input type="text" value="15"/> Вірно <input type="text" value="12"/> Оцінка <input type="text" value="Добре"/>		

Студент заносить необхідні реквізити до Тестового бланку і дає відповіді на запитання. На кожне запитання із запропонованих альтернативних відповідей вибирається одна відповідь і позначається «+» або «галочкою» (v) у графі «Відмітка». Результати й оцінка тестування визначаються викладачем оперативного, за допомогою **Контрольної картки** — «**ШАБЛОН ВІПОВІДЕЙ**».

За своїм форматом Контрольна картка є **Макетом тестового бланка**, де схема розміщення запитань і відповідей співпадають. У шаблоні відповідей у текстовій частині **Запитання** є «**Отвір**» на номері запитання, а в частині **Відповіді** — «**Отвір**» на правильну відповідь у графі «Відмітка». Далі, накладанням контрольної картки **Шаблон відповідей** конкретного варіанта на **Тестовий бланк** виконаного завдання через **Отвори** визначаємо результати й оцінку Експрес-контролю.

Експрес контроль за темою: *Облік праці і заробітної плати* Варіант __ Дата __

Студент Василенко Курс 3 Група 1

Запитання	Відповідь	
	альтернативна	відмітка правильної відповіді
1. Яким бухгалтерським записом оформляється операція «Видано заробітну плату комбайнерові»	1. Д-т 661 — К-т 301	+
	2. Д-т 661 — К-т 231	
	3. Д-т 661 — К-т 235	
	4. Д-т 661 — К-т 311	
	5.	
<i>І так далі</i>		
15. Яким бухгалтерським записом оформляється операція «Нараховано оплату чергової відпустки виробничому персоналу»?	1. Д-т 651 — К-т 661	
	2. Д-т 471 — К-т 661	+
	3. Д-т 652 — К-т 661	
	4. Д-т 911 — К-т 661	
	5.	

Вірно відповідей Оцінка

Одержана оцінка з експрес-контролю в комп'ютерному чи ручному варіантах заноситься викладачем до Журналу успішності академічної групи і є складовою поточного контролю знань студентів.

Тестовий формат експрес-контролю за запропонованими технологіями суттєво посилить оперативність контролю за якістю навчання і значно підвищить його ефективність.

Розглянуті варіанти технології контролю можуть бути використані при вивченні всіх облікових дисциплін, що передбачені навчальним планом. Крім того, тестовий формат експрес-контролю може бути з успіхом використаний студентами не лише на етапі первинного освоєння програмного матеріалу, але й для тренування і самоконтролю — **самоперевірки** рівня власних знань у процесі підготовки до семестрових іспитів, та навіть із метою **повторення** пройденого на молодших курсах матеріалу при підготовці до державних іспитів.